

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614202161
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614202161.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci starostlivosti o maloletého S. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: J. J., nar. X. X. XXXX, bytom Q. K., D. XX O. S. J., nar. XX. X. XXXX, bytom Q. XX, V. Q. K., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného sa zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 10. 3. 2014, sa otec maloletého S. J. domáhal zníženia výživného na maloletého na 50 eur mesačne (návrh na zníženie výživného na plnoletú A. J. bol uznesením zo dňa 24. 3. 2014, č. k. 10P/16/2014-5, vylúčený na samostatné konanie). V návrhu uviedol, že nie je schopný platiť doposiaľ určené výživné, nakoľko je v ťažkej finančnej situácii, má problémy so zákonom za zanedbanie povinnej výživy. S jeho partnerkou a maloletou dcérou je bez akéhokoľvek príjmu.

Matka maloletého so znížením výživného nesúhlasila.

Kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa so znížením výživného nesúhlasil. Poukázal na to, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na pomery otca sa doposiaľ určené výživné javí primerané, avšak v žiadnom prípade nepokrýva potreby maloletého dieťaťa.

Otec maloletého pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že si prácu hľadá. Narástli mu dlžoby. V roku 2013 nemal žiadne príjmy zo živnosti. S priateľkou boli v Anglicku, kde odišiel za účelom práce, učiť sa jazyk. Býval tam pri sestre. Potom sa mu narodilo dieťa. Dovtedy chodil do školy, bol evidovaný na úrade práce, platili mu tam aj školu. Po narodení dieťaťa mu školu platiť prestali. V Anglicku pracoval za ubytovanie, ktoré stálo 1000 libier, ktoré si odrábal v stavebných prácach. Živnosť mal od odchodu do Anglicka prerušenú, určitý čas ešte aj po návrate. Z Anglicka prišli v auguste 2013. Na úrade práce sa nezaevidoval skôr, nakoľko mu bývalá manželka nechcela poskytnúť rodné čísla detí. Od návratu z Anglicka žil z rôznych príjmov, z predaja lesných plodov, mame robil verandu, preto za neho zaplatila výživné. Taktiež mu mama dávala denne 5 eur, aby si mohol kúpiť jesť. Pomáhajú mu aj rodičia partnerky, jej sestra. S partnerkou a maloletou dcérou bývajú v rodinnom dome v Q.. Výdavky na elektriku sú 50 eur mesačne, ktoré však neplatia, keďže nemajú prostriedky. Príjem do rodiny je tvorený len rodičovským príspevkom. Dávky v hmotnej núdzi nepoberá, keďže mu na úrade práce povedali, že presahujú zákonný príjem. Vie robiť stavebné práce, najmä strechy. Na jeho maloletú dcéru iné, ako bežné výdavky, nevznikajú. S maloletým S. sa nestretáva. Majetok nevlastní. Bol odsúdený za neplnenie

si vyživovacej povinnosti na trest odňatia slobody, ktorý bol podmiennečne odložený. Na výživnom je dlh, nevedel však uviesť, v akej výške.

Matka maloletého pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že poberá len minimálnu mzdu z pracovného pomeru. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým na bývanie prispieva sumou približne 70 eur mesačne. Celkové výdavky na elektriku sú 82 eur mesačne, na vodu 24 eur mesačne. S rodičmi sa stravujú spoločne. Spláca pôžičku Tatrabanke, ktorú použila na výdavky na dom, nákup detskej izby, po 100 eur mesačne. Dcéra A. navštevuje 3. triedu strednej školy, kde výdavok na cestovné je 0,50 eura na jednu cestu, na stužkovú vznikli výdavky 30 eur, treba zaplatiť ešte 250 eur. Nabíja jej kartu na cestovné sumou 5 eur týždenne. Výdavky na lieky pre dcéru sú približne 20-30 eur mesačne, okrem toho na injekcie 62 eur ročne. Maloletý navštevuje základnú školu, 6. triedu. Cestovné je približne 0,50 eura. Kartu mu dobíja sumou 5 eur týždenne. Je zdravý. Navštevuje futbal, kde je poplatok 25 eur kvartálne a výdavky na výstroj. Za obedy mu platí 21 eur mesačne. Za školu v prírode zaplatila 54 eur. V lete chodil ku starým rodičom z otcovej strany, bol tam asi 2 krát, pričom si zarobil zberom lesných plodov jeden krát 30 eur. Otec výživné neplatí, naposledy zaplatil v marci 495 eur, apríl a máj zaplatené nie sú. S maloletým sa nestretáva. Náhradné výživné na dieťa nepoberá.

Okrem výsluchu rodičov súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, výpisom zo živnostenského registra otca, správou Daňového úradu v Žiline, potvrdením o príjme matky, rodným listom maloletej K. J., listinnými dôkazmi preukazujúcimi výdavky na maloletého, listinným dôkazom obsahujúcim poznámky otca o kontaktoch na možných zamestnávateľov a obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10C/223/2010 a 7C/84/2014, , zistiť nasledovný skutkový stav:

Naposledy bolo o výživnom na maloletého S. J. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 3. 11. 2010, č. k. 10C/223/2010-43, ktorým bolo manželstvo jeho rodičov rozvedené. Súčasne boli upravené rodičovské práva a povinnosti k vtedy ešte obom maloletým deťom, pričom otcovi bolo uložené prispievať na výživu vtedy ešte maloletej A. J. sumou 90 eur mesačne a na výživu maloletého S. J. sumou 75 eur mesačne. V čase rozhodovania súdu mali obaja rodičia 2 vyživovacie povinnosti. Maloletý S. bol žiakom 3. triedy Základnej školy vo I. J., v škole sa nestaroval, vznikali na neho pravidelné mesačné výdavky vo výške 28,58 eura. Vtedy ešte maloletá A. bola žiačkou základnej školy. Matka bola zamestnaná v pracovnom pomere, s priemerným čistým mesačným príjmom 320,47 eura. Otec podnikal na základe živnostenského oprávnenia, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem za rok 2010 predstavoval 162,89 eura. Súd pri posudzovaní jeho schopností a možností vychádzal z výšky minimálnej mzdy ako príjmu, ktorý bol otec schopný dosahovať.

Otec je živnostník, pričom od 6. 12. 2013 do 6. 6. 2014 má živnosť pozastavenú. Podľa správy Daňového úradu Žilina, požiadal o predĺženie lehoty na podanie daňového priznania do 30. 6. 2014. Podľa tvrdení otca, žiaden príjem zo živnosti v roku 2013 nemal. Od 27. 1. 2014 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nepoberá žiaden príjem. Dňa 8. 12. 2012 mu pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej K. J., spolu má teda 3 vyživovacie povinnosti.

Matka je zamestnaná v pracovnom pomere v obchodnej spoločnosti H. D. N., O. I., s priemerným čistým mesačným príjmom 403,12 eura. Má 2 vyživovacie povinnosti.

Z listinných dôkazov, predložených matkou maloletého, mal súd preukázanú výšku stravného pre maloletého v sume 21 eur mesačne, výšku poplatku za tréningový proces v sume 25 eur a výšku poplatku za školu v prírode v sume 56 eur.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení účinnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Dôvodom pre zmenu rozhodnutia o výživnom môže byť len zmena pomerov, ku ktorej došlo od posledného rozhodnutia o výživnom, či už na strane oprávneného dieťaťa alebo povinného rodiča. Súd v konaní nemal preukázanú takú zmenu pomerov na strane povinného otca, ani na strane oprávneného maloletého dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Maloletý je od posledného rozhodnutia súdu vekovo starší, postúpil do 2. stupňa základnej školy, s čím nepochybne súvisí zvýšenie výdavkov na jeho výživu. Len výdavky na cestovné predstavujú na maloletého mesačne 20 eur, poplatok za obedy v školskej jedálni 21 eur. Je potrebné uviesť, že výdavky na výživu maloletého dieťaťa zahŕňajú nielen výdavky na stravu a ošatenie, ale aj výdavky na zdravotnú starostlivosť, záujmovú činnosť, pomernú časť výdavkov na bývanie. Príjmové pomery matky sa oproti naposledy posudzovanému stavu síce mierne zlepšili, keďže jej vzrástol príjem o približne 80 eur mesačne, súčasne však vzrástli výdavky v súvislosti s výživou detí, a to najmä pľnoletej dcéry A. J., ktorá začala navštevovať strednú školu a vzrástli jej výdavky na zdravotnú starostlivosť. Otec je aj v súčasnosti živnostník, avšak od 6. 12. 2013 má živnosť pozastavenú a je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Uvedenú skutočnosť však nebolo možné hodnotiť ako dôvod pre zníženie výživného. Už v čase posledného rozhodovania súd vychádzal pri posudzovaní schopností a možností otca z predpokladu minimálnej mzdy, ktorú by otec, vzhľadom na svoje schopnosti a pracovné spôsobilosti, dosahovať mohol. Otec sám uviedol, že dokáže vykonávať stavebné činnosti, najmä zhotovovanie striech. Súd mal teda aj v tomto konaní preukázané, že je v schopnostiach otca dosahovať príjem aspoň vo výške minimálnej mzdy, ktorá by mu umožňovala platiť doposiaľ určené výživné. Otec v konaní netvrdil žiadne dôvody, pre ktoré by prácu, ktorá je predmetom jeho živnostenského oprávnenia, vykonávať nemohol. Naopak, uviedol, že výkonom stavebných prác si zarábala aj v zahraničí na ubytovanie, doma pre svoju matku staval verandu. Postoj otca k plneniu si vyživovacej povinnosti súd vyhodnotil ako nezodpovedný. Otec si už v minulosti vyživovaciu povinnosť neplnil, za čo aj bol odsúdený, napriek tomu v roku 2013 nevykonával živnosť, nepoberal žiaden príjem a zdržiaval sa v zahraničí, kde pracoval za ubytovanie. Uvedené správanie otca však nemôže byť hodnotené na úkor maloletého dieťaťa. Pokiaľ otec má vyživovaciu povinnosť voči deťom je nevyhnutné, aby sa správal zodpovedne, teda zabezpečil si dostatočný príjem (keďže má primerané odborné schopnosti a pracovné spôsobilosti), z ktorého by mohol plniť vyživovaciu povinnosť voči deťom vo výške zodpovedajúcej ich oprávneným potrebám. Nie je možné prenášať plnenie vyživovacej povinnosti len na jedného z rodičov, ktorý, navyše, vyvažuje plnenie vyživovacej povinnosti osobnou starostlivosťou o dieťa. Pokiaľ aj otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, uvedená skutočnosť nemôže byť sama o sebe dôvodom na zníženie doposiaľ určeného výživného.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.